

HIRŠPRUNGO LIGA – IŠŠŪKIAI NĖŠTUMO IR GIMDYMO METU.

Darbo autorius. Dovilė KIELAITĖ, VI kursas.

Darbo vadovas. Asist. Dr. Virginija PALIULYTĖ, VU MF Klinikinės medicinos instituto Akušerijos ir ginekologijos klinika, VUL SK Akušerijos ir ginekologijos centras.

Darbo tikslas. Išsamiai apžvelgti bei išnagrinėti Hiršprungo ligos nėštumo metu atvejį, aptarti ligos pasireišimą ir specifiką pasitelkiant PubMed bei Vilniaus Universiteto bibliotekos duomenų bazes.

Darbo metodika. Atlikus paiešką PubMed duomenų bazėse pagal raktinius žodžius „*Hirschprung disease*“, „*pregnancy*“, „*complications*“ ir jų derinius nuo 2017 iki 2023 metų buvo publikuoti 43 darbai, iš kurių pagal pavadinimą kriterijus atitiko 17. Pagal abstraktą atrinkta ir pilnai perskaityta 14 straipsnių. Papildomai iš PubMed bei Vilniaus Universiteto bibliotekos duomenų bazių atrinkti 7 straipsniai. Iš viso į literatūros apžvalgą įtrauktas 21 literatūros šaltinis. Analizuotas Hiršprungo liga sergančios nėščiosios klinikinis atvejis.

Atvejo aprašymas. 34 metų amžiaus moteris, serganti Hiršprungo liga (toliau – HL), 36 nėštumo savaitę konsultuota perinatologijos koordinavimo centre – nėščioji nusiskundimų neturėjo ir vaisiaus judesius jautė gerai, ištyrimo metu vaisiaus vystymosi anomalijų nustatyta nebuvo, tačiau dėl lydinčių ligų ir chirurginės anamnezės (atliktos septynios laparotomijos) buvo rekomenduotas gimdymas per *sectio caesarea*. Iš pacientės istorijos žinoma, jog pirmojo nėštumo metu, 21 gestacinę savaitę, moteris kreipėsi į priėmimo–skubios pagalbos skyrių dėl apsunkinto šlapinimosi ir juosmens skausmo. Pacientė buvo nukreipta gydytojo urologo konsultacijai ir ultragarsinio ištyrimo metu buvo diagnozuota dešiniojo inksto hidronefrozė ir urostazė kairėje. I/I nėštumo metu dėl priešlaikinio vaisiaus vandenių nutekėjimo 35 sav. + 5 d., neprasidedant gimdymo veiklai ir esant skersinei vaisiaus padėčiai bei virkštelės pirmeigai, buvo atlikta skubi cezario pjūvio operacija. Operacijos metu stebėtos gausios sąaugos pilvo ertmėje, šlapimo pūslė atidalinta nuo žarnyno ir pilvaplėvės kairėje pilvo pusėje, atliktas išilginis (vertikalus) gimdos pjūvis. Chirurginė intervencija truko 70 minučių, jos metu gimė gyvas neišnešiotas vyriškos lyties naujagimis. Atlikus patloginį placentos ištyrimą buvo rasta placentos kapiliarinė hemangioma su mikroinfarktais be uždegiminės infiltracijos dangaluose ir virkštelėje. Antrojo nėštumo metu (II/II), 39 sav. + 2 d., pacientė atvyko planinei cezario pjūvio operacijai dėl rando gimdoje po buvusios *sectio caesarea*, esant vaisiaus skersinei padėčiai bei dėl būklės po septynių laparotomijų (šešios iš jų atliktos dėl HL). Operacijos metu stebėtos sąaugos pilvo ertmėje (šlapimo pūslė suaugusi

kairėje pusėje su žarnynu ir pilvaplėve bei kairiaja gimdos siena). Dėl blogos chirurginio lauko vizualizacijos esant sąaugoms, išilginis odos pjūvis pratęstas 4 cm virš bambos – taip buvo pasiektas dešinysis gimdos kampas ir dugnas. Atliktas išilginis gimdos pjūvis. Placenta buvo lokalizuota priekinėje gimdos sienoje, pjūvio regione. Operacija truko 55 minutes, jos metu gimė gyvas išnešiotas moteriškos lyties naujagimis.

Rezultatai. Apžvelgus literatūrą stebima, jog atvejai, kai HL komplikuoja nėštumą, aprašomi retai. Pateikiama mažai duomenų apie ilgalaikės ligos pasekmes reprodukciniai sveikatai bei nėštumo išeitis sergant HL, tačiau tam įtakos gali turėti retas ligos paplitimas moterų populiacijoje. Nors esama pavienių publikacijų, aptariančių nėščiųjų atvejus, didžiausias dėmesys skiriamas ūmioms galimoms Hiršprungo ligos, o ne nėštumo komplikacijoms. Temai aktualios sąaugos pilvo ertmėje, kaip pastebima, susiformuoja daugiau nei pusei moterų, patyrusių chirurgines pilvo ar dubens intervencijas, o rizika joms atsirasti bei galimų komplikacijų tikimybė auga su kiekviena atlikta operacija. Dėl šios priežasties Hiršprungo liga sergančių ir chirurgiškai gydytų pacienčių sveikata bei medicininė priežiūra gali tapti iššūkiu klinikinėje praktikoje.

Išvados. Hiršprungo liga sergančių pacienčių nėštumo eigos ir išeičių aprašymai – reti radiniai naujausioje mokslinėje literatūroje, todėl pavienių atvejų analizė išlaiko svarbų vaidmenį siekiant tobulinti kasdieninę medicinos praktiką. Nėštumo ir gimdymo eiga gali būti apsunkinta su HL susijusių aspektų, tad detalios pacienčių anamnezės ypatumai ir gretutinės ligos komplikacijos gali reikalauti alternatyvių priežiūros ir gydymo metodų taktikų.

Raktažodžiai. Hiršprungo liga; nėštumas; cezario pjūvio operacija; sąaugos pilvo ertmėje; laparotomija; išilginis gimdos pjūvis.